

*Шикер Тетяна Василівна,
Національний університет “Острозька академія”*

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО ЯК СУЧАСНИЙ НАПРЯМ МОВОЗНАВЧОЇ НАУКИ

У статті висвітлено зміст поняття “Лінгвокраїнознавство” та визначаються його основні характеристики як напрямку у мовознавчій науці.

Ключові слова: лінгвокраїнознавство, мова.

The article focuses on the notion “culture studies” and its main characteristics as the direction of linguistic science.

Key words: culture studies, language.

Кожна національна культура складається з національних елементів і не може цілком збігатися з іншою культурою. Як відомо, мова – носій культури, а культура кожного народу зафіксована у його мові.

Вивчення іноземної мови передбачає: ознайомлення з культурою країни, мова якої вивчається, традиціями, особливостями національного бачення світу народом – носієм мови. Правильне вживання чи розуміння деяких слів та фраз іноді залежить від знання історії їх походження, ситуацій, у яких їх можна використовувати, чи базових відомостей з літератури, історії, релігії, політичної реальності країни. Людина, яка вступає в іншомовне спілкування, має бути лінгвокраїнознавчо компетентною, володіти необхідним для цього рівнем мовленнєвих знань і умінь. Тому одночасно з вивченням мови, слід вивчати й культуру народу, який розмовляє цією мовою. Комплекс цих відомостей і методик їх викладання прийнято позначати терміном “лінгвокраїнознавство”.

Мета статті – розкрити значення поняття “лінгвокраїнознавство” та визначити основні аспекти даного напрямку науки.

Для досягнення мети поставлені наступні завдання: проаналізувати літературу з даного питання; вивчити попередній досвід науковців, які займалися цією проблемою.

Ролі лінгвокраїнознавчого аспекту як складової частини процесу навчання іноземної мови присвятили свої дослідження такі вітчизняні та зарубіжні науковці як І. К. Васильцова, Є. М. Верещагін, Л. Б. Воскресенська, О. О. Коломінова, В. Г. Костомаров, А. К. Солодка, Robert Lado та ін.

Лінгвокраїнознавство – розділ науки про мову, який включає в себе навчання мови та подає певні відомості про країну, де вона є засобом спілкування. [1, с. 115].

В основі лінгвокраїнознавства лежать п'ять методологічних принципів. Перший принцип – це суспільна природа мови, яка постає як об'єктивна можливість залучення до нової дійсності. Єдність мови і національної культури реалізується в ряді функцій, з яких для лінгвокраїнознавства особливо важливі три, а саме: комунікативна функція, культуруносна та накопичувальна [4, с. 7].

Другий принцип – засвоєння людиною, національної культури, істотних фактів, норм і цінностей іншої національної культури.

Третій принцип – формування позитивної установки до народу – носія мови, адже вивчення мов починається з метою зближення народів.

Четвертий принцип – це цілісність і гомогенність мовного навчального процесу: країнознавча інформація підлягає витягу з природних форм мови і навчальних текстів, і не має привноситися ззовні.

Нарешті, п'ятий принцип також пов'язаний з уточненням специфіки країнознавства: країнознавчий аспект викладання реалізує в навчальному процесі, філологічний спосіб вторинного пізнання дійсності.

Лінгвокраїнознавство ставить своєю метою вивчення мовних одиниць, які найбільш яскраво відображають національні особливості культури народу – носія мови та середовище його існування [4, с. 58].

В число лексичних одиниць входять назви реалій (визначення предметів та явищ, які є характерними для однієї культури і відсутні в іншій), конотативна лексика (слова, що співпадають по основному значенню, та розрізняються за культурно-історичними асоціаціями) та фонова лексика, що означає предмети та явища, котрі мають аналоги в культурі, що порівнюється, та розрізняються за національними особливостями. Для лінгвокраїнознавства величезний інтерес становлять також фразеологізми, в котрих відображаються національна своєрідність історії, культури, традиційного образу життя народу – носія мови. [3, с. 56].

Висновок: Важливим є формування системи сучасних лінгвокультурних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв іноземної мови, яка вивчається, та застосування набутих знань в удосконаленні практики іншомовного спілкування, перекладу та в адекватному лінгвокультурному аналізі іноземної мови і мовлення. Об'єктом порівнювального лінгвокраїнознавства виступає, передусім, лексика і фразеологія. Лінгвокраїнознавство вивчає мовні одиниці, які найяскравіше відображають культурні особливості народу – носія мови та місце його існування.

Література:

1. Гапонова А. Б. Лінгвокраїнознавство. Англomовнікраїни : підручник для студентів та викладачіввищихнавчальнихзакладів/ Алла Борисівна Гапонова. – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 464с.
2. Павлюк Р. О. Лінгвокраїнознавство (англomовнікраїни) : підручник для студентів / Роман Олександрович Павлюк. – Полтава : ПДПУ імені В. Г. Короленка, 2009. – 24 с.
3. Мальцева Д. Г. Страноведение через фразеологизмы/ДарьяГнатовна Мальцева. – М. :Высшая школа, 1991. – 112 с.
4. Томахин Г. Д. Теоретические основы лингвострановедения/ Григорий Дмитриевич Томахин. – М. :Высшая школа, 1991. – 116 с.
5. МоркотунС. Б. Відбір лінгвокраїнознавчого матеріалу для формування соціокультурної компетенції студентів мовного вищого навчального закладу [Електронний ресурс] / Сергій Борисович. – Режим доступу : <http://studentam.net.ua/content/view/8501/97/>